1855. N°. 75.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 18 SEPTEMBER.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 14 September 1855 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 16.75.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 343.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 343.00.

Leeuwarden, den 15 September 1855.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** van de provincie *Friesland*, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge art. 7 van het plan der geldleening van *honderd drie en twintig duizend Guldens*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11 Januarij 1851, no. 23, op Maandag den 15 October 1855, des middags *twaalf* ure, in eene openbare Vergadering op het Gouvernementshuis te *Leeuwarden*, zal plaats hebben de vijfde **Uitloting** ter aflossing op den 1 Januarij 1856, van een kapitaal van *Tien Duizend Guldens* van gemelde leening.

Leeuwarden, den 11 September 1855.
De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 10 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, wederom, van den 8 tot en met den 14 dezer:

1. 4 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Hennaarderadeel 1, Rauwerderhem 1 en Wijmbritseradeel 2, en 19 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Haskerland 2, Hennaarderadeel 1, Rauwerderhem 2, Schoterland 1, Wijmbritseradeel 10 en IJlst 2, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 1283;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Sjoerd Luitjens Winkler, te Weidum; Hendrik Douwes Zijlstra, te Oosterwierum; Jacob Thijmens Cloo, te Oudehaske; Klaas Minnes Wiersma, te Hennaard; Ruurd Rienks Sijbrandij, te IJtens; Sjerp Kalma, te Rottum; Anne R. Jellema, te Terzool; Pieter Hendriks Spoelstra, in 't Meer; Jan Durks de Jong, te Oudega (Smallingerland); Hendrik Willems Nijdam, te Sneek (in eene gemeene weide, *de Stads fenne* genaamd); Tussijn Flink, te Hommerts; Frans Lammerts Talsma, te Indijk en Pieter Ruurds van der Zijl, te Offingawier, en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Klaas Tiedes Vellinga, te Oosterend; Jan Annes Visser en Paulus Baukes van der Velde, beide te Heeg; Mollerus Abrahams Couperus, te Abbega; Eeuwe Annes Wiersma, te Burum; Melle Hanzes van Dijk, te Tzum en de Weduwe Pieter Gerrits Herrema, te Boer.

Leeuwarden, den 17 September 1855.
De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

LONDEN, 15 September.

De Koningin heeft Dingsdag avond te Balmoral de tijding van den val van Sebastopol ontvangen. Zij heeft deze onmiddelijk in den omtrek doen bekend maken. Prins Albert heeft zich naar den top van Graig Gobhain begeven, waar een ontzagchelijk groot vreugde-vuur werd ontstoken. De Hooglanders kwamen toen van alle kanten toestroomen, voorafgegaan door de doedelzakspelers, welke de nationale liederen uitvoerden.

Lord Panmure heeft langs telegrafischen weg aan generaal Simpson doen toekomen eene dagorder der Koningin, waarin zij de troepen bedankt voor hunne dapperheid en volharding. Zich verheugende over de overwinning, betreurt H. M. evenwel de geledene verliezen. Tevens wordt daarbij dank toegebragt aan generaal Pélissier en de Fransche troepen voor hun onoverwinnelijken moed en krachtbetoon.

— In eene dépêche van den 12 dezer meldt de generaal Simpson, dat de Russen ook het overige hunner vloot vernield hebben en dat niets in de haven meer overbleef. Het aantal der Engelsche officieren die bij de bestorming van het Redan gesneuveld zijn bedraagt 26 en dat der gekwetste officieren 113.

— De *Morning Chronicle* zegt in een artikel over Sebastopols val, o. a.: „Het verlies van een belangrijk deel der sterkste vesting die zijne zuidelijke bezittingen verdedigt, zal voorzeker voor Rusland een groote slag zijn, maar wij moeten ons niet door herschenschimmen en begoochelingen laten medeslepen, wat het gewigt van dit feit betreft, en wij voor ons gelooven niet, dat de ontruiming van Zuid-Sebastopol een einde aan den oorlog zal maken. Ongetwijfeld is aan Rusland een diepe wond geslagen, doch die wond is op verre na niet doodelijk, en zij zal Rusland niet beletten den krijg tegen de Westersche Mogendheden vol te houden en door te zetten. Dit is een onbetwisbare waarheid, en daarop moeten wij ons voorbereiden. Andere rampen zijn er noodig, om Rusland er toe te brengen, dat het den vrede vraagt. Zelfs zou het verlies van de gansche Krim daartoe niet kunnen leiden. Wil men dit resultaat, men brenge het tooneel des oorlogs tot Petersburg zelf; Kroonstad *moet* genomen worden; dan misschien, maar ook *dan alleen*, zou Rusland gaarne kunnen vragen of aannemen de vredesvoorwaarden, die men hem zou kunnen stellen."

— Men schrijft, dat in het Oosten de verlichting ook doordringt. Te Aintar, in Syrië, onder anderen, waar voor 7 jaren den naam van protestant onbekend was, is eene Evangelische kerk geopend, welker inwijding door 1350 lieden der gemeente werd bijgewoond. In Alexandrië (Egypte) werd den 25 April jl. eene Protestantsche kerk door den heer Gobat, protestantsch bisschop te Jeruzalem, ingewijd. De grond op een groot plein der stad, is door den Onderkoning kosteloos afgestaan, en prijkt — zegt dit berigt — als een getuige van de kracht des Evangelies te midden van de talrijke Mahomedanen en Joden die te Alexandrië wonen. In Kaïro zal een Italiaansch dagblad uitkomen, onder den titel van *Il Spectatore Egiziano*, hetwelk wetenschappelijke, litterarische en handelszaken zal behandelen.

PARIJS, 16 September.

Het godsdienstige dankfeest, welks viering de Keizer ter gelegenheid van de vermeestering van Sebastopol gelast had, heeft Woensdag in de hoofdkerk op de voorgeschreven wijze plaats gehad. De aartsbisschop van Parijs, die zich naar het zuiden van Frankrijk begeven had en op de eerste tijding van de behaalde overwinning naar de hoofdstad teruggekeerd was, heeft daarbij de dienst verrigt. De Keizer is bij zijne komst aan de kerk door de hooge geestelijkheid met den aartsbisschop aan het hoofd, ontvangen, en die praelaat heeft alstoen de volgende, in verschillende opzigten opmerkelijke toespraak aan den Keizer gerigt:

„Sire! Ik ben herwaarts gesneld om Uwe Majesteit aan den ingang van dezen tempel te begroeten, die heden weêrgalmt van Frankrijks krijgsroem. Wij willen onze plegtige dankzeggingen tot God opzenden, die onze wapenen met zoo schitterenden voorspoed bekroond heeft. Zoo veel heldenmoed zal weldra zijne belooning ontvangen. Het groote doel, waarnaar Uwe Majesteit en deszelfs Bondgenooten met zoo veel wijsheid en volharding streven, zal weldra bereikt zijn; een roemrijke en duurzame vrede zal tot stand komen. Maar, Sire, wat de blijdschap der natie in deze omstandigheden nog verhoogt, is de gedachte, dat de Voorzienigheid, na al die overwinningen, U nog ten overvloede eene huiselijke vreugde bereidt, die voor uw hart te streelender zal wezen, daar zij tevens het geluk der natie moet verhoogen."

Z. M. heeft op die aanspraak het volgende geantwoord: „Monseigneur, ik kom hier om den Allerhoogste te danken voor de zegepraal, die Hij aan onze wapenen geschonken heeft, want gaarne erken ik, dat, in weerwil van de bekwaamheid der generaals en de dapperheid der soldaten, niets kan gelukken zonder den bijstand der Voorzienigheid."

Het officiëel Parijs vierde dus Woensdag feest, doch de bevolking heeft in het algemeen die opgetogenheid niet getoond, die men had mogen verwachten, want er is bijna niemand die geen vriend of bloedverwant bij het leger in de Krim heeft en niet in de vrees verkeert, dat de hem dierbare persoon door de laatste gebeurtenissen getroffen is geworden. Het Gouvernement heeft dus het doel, dat het zich voorstelde door het geheim houden van het getal der dooden en gekwetsten, gemist en de handelwijze der Regering heeft enkel ten gevolge dat de openbare meening het cijfer der verliezen overdrijft. Men weet nog niets met betrekking tot het voornemen van generaal Pélissier, maar men verzekert, dat de dépêche, die hem zijne benoeming tot maarschalk van Frankrijk aankondigt, hem beveelt de Russen voor alsnog niet in hunne positiën aan te vallen.

— Volgens den *Moniteur* bedragen de verliezen van de Russen in den slag van den 16 Augustus 7000 man. De generaals Read, Wawesky en Weimann zijn gedood, terwijl 5 andere generaals gekwetst werden.

— Van Regeringswege, zijn de volgende dépêches van generaal Pélissier bekend gemaakt: 10den 's avonds 11 uur. „Heden heb ik Sebastopol en zijne liniën van verdediging doorloopen. De verbeelding kan zich geen juist denkbeeld vormen van deze overwinning; alleen het gezigt van de plaatsen zelve kan er de geheele uitgestrektheid van doen beseffen; de groote menigte der werken van verdediging en de materieele middelen, waarover de vijand beschikte, overtreft verreweg alles wat tot dusverre in de geschiedenis der oorlogen gezien is. De verovering van den Malakoff-toren, die den vijand dwong te vlugten voor onze reeds drie malen zegevierende arenden, heeft de geallieerden in het bezit gesteld van een materieel en van etablissementen, zoo groot, dat het voor als nog onmiddelijk is er al het gewigt van te waardeeren. Morgen zullen de geallieerde troepen Karabelnaya en de stad bezetten, en onder hunne bescherming zal eene Engelsch-Fransche commissie zich onledig houden met de opneming van het materieel, dat de vijand heeft achtergelaten. Onze soldaten zijn opgetogen van blijdschap en het is onder den kreet van leve de Keizer! dat zij in hun kamp de overwinning vieren."

Den 11 dezer meldt de generaal dat 240 gekwetste officieren en 4500 gekwetste manschappen in de ambulances waren opgenomen, en dat het voor alsnog onmogelijk was met zekerheid het aantal dooden op te geven. Het zoude evenwel het gemiddelde getal, namelijk een derde der gekwetsten, niet te boven gaan.

— Terstond na het ontvangen van de tijding der vernieling van Sebastopol heeft de Minister van Oorlog last gegeven, het zenden van troepen en materieel uit de havens der Middellandsche zee naar de Krim te staken. Zelfs zouden reeds te Toulon ingescheepte troepen ontscheept zijn. Zulks, gevoegd bij het berigt der onmiddellijke afdanking van alle soldaten der ligting van 1847 die nog bij het leger in het Oosten onder de wapenen waren gebleven, verlevendigt de hoop op vrede.

— Nu Sebastopol voor een groot gedeelte genomen is, zal het niet van belang ontbloot zijn de dagteekeningen bijeen te hebben van de gewigtigste gebeurtenissen, die in den oorlog in de Krim zijn voorgevallen. Het zijn de volgende:

4 September 1854. Inscheping te Varna van het Fransche leger (25000 man) en het Turksche leger (8000 man). — 9 September. De vloot met het Engelsche leger (25,000 man) aan boord, voegt zich bij het Slangen-eiland bij de Turksch-Fransche vloot. — 14 September. Ontscheping der geallieerde troepen te Eupatoria bij het Oude Fort. Deze operatie wordt niet tegengewerkt door de Russen; zij duurt 6 uren. — 20 September. Veldslag bij de Alma. — 27 September. Het geallieerde leger, na de Alma, de Belbeck en andere wateren te zijn overgetrokken, komt door een marsch in de flank op de hoogten van Balaclava. De Engelschen maken zich van die stad meester en maken die tot de basis van hunne operatien. — 29 September. Verkenning van Sebastopol. — 9 October. Opening der loopgraaf op 700 mètres van de vesting. — 17 October. Opening van het vuur tegen de vesting. De vereenigde vloten nemen daaraan deel. — 25 October. Veldslag van Balaclava. — 6 November. Veldslag van Inkermann. — 22 Mei 1855. Inneming van het Kerkhof. — 24 Mei. Expeditie in de zee van Azof, welke in alle opzigten gelukt. — 25 Mei. Het geallieerde leger bezet de linie van de Tschernaya. — 7 Junij. Inneming van het Mamelon-Vert. — 18 Junij. Vruchtelooze bestorming van den Malakoff-toren. — 16 Augustus. De veldslag aan de Tschernaya. — 8 September. Inneming van Malakoff. — 9 September. De Russen ontruimen het zuidelijk gedeelte der stad en trekken zich in het noordelijke gedeelte terug. — Daar de loopgraaf den 9 October 1854 geopend werd, heeft men 330 dagen moeten werken onder het vuur des vijands en in weerwil van de uitvallen der belegerden. Daar het vuur den 17 October 1854 geopend en de stad den 8 September 1855 genomen werd, is Sebastopol gedurende 322 dagen beschoten en gebombardeerd.

Een dagblad maakt de volgende opmerking: „Velen vormen zich, zelfs wanneer zij eene kaart van Sebastopol voor zich hebben een verkeerd denkbeeld van hetgeen men onder het zuidelijk gedeelte van Sebastopol verstaan moet. Zij verwarren de militaire haven met de groote haven of reede en meenen dat Karabelnaya alleen het zuidergedeelte van de stad vormt, en dat de Russen het aan de overzijde der militaire haven gelegen gedeelte nog in bezit hebben. Dit is zoo niet. De geheele stad met de voorstad, en al hare verdedigingswerken en forten, met één woord geheel het eigenlijk gezegde Sebastopol, is door de Russen ontruimd en vertoont niet meer dan eene verzameling van puinhoopen. Maar aan de overzijde van de groote haven of reede, die, ter plaatse waar de na den aftogt der bezetting vernielde vlotbrug lag, omstreeks 1000 mètres breed is, houdt het Russische leger de aan den oever gelegen forten Konstantijn en Katharina benevens het groote Noorderfort bezet, welk laatste op een hoog gelegen bergvlak gebouwd is en het geheele omliggende land bestrijkt. Rondom dit fort, hetwelk volgens de berigten 25,000 man kan bevatten, is eene uitgebreide militaire legerplaats gestigt, werwaarts ook een gedeelte der burgers van Sebastopol de wijk genomen heeft."

— Het *Journal des Débats*, hetwelk onder zijne mede-arbeiders kundige militairen telt, behelst een artikel, waarvan het doel schijnt te zijn, om het ongeduld te temperen van degenen die verwachten dat de vermeestering van het zuidelijk gedeelte van Sebastopol onmiddelijk door eene reeks van nieuwe overwinningen der verbonden legers zal gevolgd worden. „Alvorens den veldtogt voort te zetten — zegt het blad — hebben de legers voorzeker gedurende eene maand nog geheel iets anders te doen, indien men ten minste Sebastopol in bezit wil houden, hetgeen wel waarschijnlijk is. Men heeft de vraag geopperd of Sebastopol wel houdbaar is, zoolang de Russen meester zijn van de forten aan de overzijde der stad. Dit schijnt ons niet twijfelachtig. Nog wordt de vraag geopperd of de geallieerden thans of later het beleg voor de forten aan de noordzijde moeten slaan. Het schijnt niet noodzakelijk te zijn, dat wij andermaal eene belegering ondernemen, die ons zoo veel tijd, inspanning, menschen en schatten gekost heeft. Wat eindelijk de positie der beide legers betreft, deze blijft dezelfde, tot dat een van beide eene beweging onderneemt, die het andere dwingt om op zijne beurt te manoeuvreren. De Russen zullen ons waarschijnlijk in hunne sterke stelling blijven observeren, tot dat het geallieerde leger eenige beweging onderneemt. Welke die beweging zal zijn, of wij de positie van Mackensie, die den weg naar Simpheropol verdedigt, regtstreeks zullen aanvallen, of wij langs eenen anderen weg in de Krim zullen doordringen, langs welken weg en wanneer dit zal geschieden, dat alles zijn ontijdige vragen. Wij willen ons onthouden van het uitdenken van plannen voor eenen veldtogt, waardoor de vijand wakker gemaakt zou kunnen worden. Het is beter de gebeurtenissen niet vooruit te loopen."

— Velen verzekeren dat Frankrijk, in vereeniging met Engeland, oorlogschepen naar Napels zal afzenden, en dat de daartoe bestemde schepen reeds in de haven van Toulon gereed liggen. Eene zoodanige manifestatie der Westersche

Mogendheden zou aanleiding tot gewigtige gebeurtenissen in Italië kunnen geven, want ook in Toscane, Modena en Parma staan de bevolkingen op zeer slechten voet met de Regeringen.

— Zondag avond te 7 uur stiet de trein op den spoorweg van Versailles naar Parijs, naar laatstgenoemde stad bestemd, tegen een goederen-trein, waardoor een geweldige schok ontstond, die de twee locomotieven, benevens vier met reizigers gevulde waggons verbrijzelde. Negen personen werden dadelijk gedood en 54 zijn meer of minder ernstig gekwetst. Van die 54 hebben onmiddelijk 14 een amputatie moeten ondergaan. Naar men verneemt is een gebrek aan het spoor de oorzaak geweest van de ramp. Al de buitenverblijven langs den linkeroever der Seine, bij Versailles, waren plotseling in hospitalen herschapen, alwaar de ongelukkige gekwetsten met de meeste liefderijkheid werden opgenomen. De lijken der omgekomenen zijn in een goederen magazijn nedergelegd, alwaar men de betrekkingen en vrienden toelaat om ze te herkennen. Onder die dooden bevinden zich twee zusters, en een vader met zijne twee kinderen. Dit treffend ongeluk is door nog eene treurige omstandigheid gekenmerkt. Langs den weg stoomde een locomotief geheel alleen, om hulp te brengen daar waar zij noodig was. Een der beambten bij den weg, plotseling krankzinnig geworden bij den aanblik der jammerlijke tooneelen, wierp zich in het midden der baan, en liet de locomotief over zijn ligchaam glijden, dat geheel verpletterd en vermorzeld werd.

BERLIJN, 14 September.

De val van de zuidzijde van Sebastopol is hier wel voorzien, maar dat die gebeurtenis heeft plaats gehad, onmiddelijk na het verlies van den Malakoff-toren, heeft de menigte zeer verrast. Ook de voorstanders van Rusland ontveinzen zich het belang van dien val in geenen deele. Zij berekenen het nadeel, 't welk daardoor aan Rusland wordt berokkend, op 180 millioenen gulden, zonder nog te gewagen van den zedelijken indruk, welken het bezetten van dit gewigtig punt door de Bondgenooten in Rusland moet te weeg brengen. — Uit Petersburg is gemeld, dat Z. M. de Keizer den 13 September Moscou en Warschau zou gaan bezoeken en tot in October afwezig blijven. Men is benieuwd te vernemen, of tot die reis besloten is, na dat de tijding van het geleden verlies is ontvangen, en zoo neen, of, ten gevolge van dien daar geene verandering in zal komen, en of, al ware het, dat de Westersche Mogendheden zich zouden willen houden aan de voorwaarden der Weener Conferentie, Rusland op dit oogenblik de hand tot het herstel van den vrede zou kunnen bieden.

— Prins Gortschakoff meldt van den 11den 's avonds: „Wij hebben een groot gedeelte der vestingwerken aan de zuidzijde van Sebastopol doen springen. De vijand begint zich met weinig talrijke groepen te midden der puinhopen van de stad te vertoonen. Wij hebben al onze troepen naar de noordzijde doen overbrengen; de gekwetsten zijn in het zuidelijke gedeelte achtergebleven. Bij den storm van den 8sten hebben de geallieerden in onze handen gelaten 1 hoofd- en 18 mindere officieren, benevens 160 soldaten.

— De stoomboot *Driver*, welke Nargen des avonds van den 11 dezer verlaten had, is te Dantzig aangekomen, berigtende dat de vloten der geallieerde Mogendheden bij Seskär en Nargen lagen en dat niets meldenswaardigs was voorgevallen.

FRANKFORT, 14 September.

De *Weser Ztg.* meent te weten, dat men te St. Petersburg volstrekt niet willens is de Krim op te geven en dat zelfs 10 nieuwe regementen order hebben bekomen, daarheen op marsch te gaan. In een schrijven uit Warschau in de *Köln Ztg.* wordt de opmerking gemaakt, dat het den 8 Sept., de dag der verovering van Sebastopol, juist 24 jaren (1831) geleden is, dat de Russische troepen eerstgemelde stad zegevierend binnentrokken. De Polen zien in deze toevallige overeenkomst van den dag, den vinger eener wrekende Nemesis.

Dat de Russen hunne regementen in de Krim voortdurend met manschappen van de jongste ligtingen aanvullen, ligt in den aard der zaak; ware dit het geval niet, dan zouden onderscheiden regementen reeds geheel vernield zijn. Het regement Odessa bijv. heeft aan den Donau en in de Krim zoo zware verliezen geleden, dat het, zonder aangevuld te zijn, volstrekt niet meer zoude bestaan, en toch heeft het aan de Tschernaya ter sterkte van vier bataillons medegevochten. Terwijl men nu in Frankrijk en Engeland meent, dat de Russen gedurende den winter in de Krim van honger zullen omkomen, zenden dezen niet alleen welgeoefende rekruten ter voltalligmaking hunner regementen, maar ook geheel nieuwe corpsen derwaarts, zoodat hunne strijdkrachten in den laatsten tijd aanmerkelijk versterkt zijn.

— Volgens een telegrafisch berigt uit Triëst waren aldaar tijdingen uit Trebisonde tot 30 Augustus ontvangen. Men zag de komst van Omer Pacha in Klein-Azie met groot verlangen te gemoet, en onderstelde dat hij tot ontzet van Kars en Erzerum niet regtstreeks tegen de Russen, welke die steden belegeren, zou oprukken, maar van Battun uit Kutaï en Tiflis zou bestoken, ten einde den generaal Murawieff te noodzaken het beleg op te breken en eene achterwaartsche beweging te maken om de hoofdstad van Georgie te dekken. De laatste berigten uit Kars luidden omtrent den toestand dier plaats vrij gunstig.

— In het Badensche zijn onlangs proeven genomen, om uit riet en biezen papier te vervaardigen. Deze proeven zijn zeer gunstig uitgevallen en men is voornemens om deze fabricatie in het groot te beginnen. Bij de duurte van het oude linnen, belooft men zich van deze onderneming een aanzienlijk voordeel.

'S GRAVENHAGE, 15 September.

Naar men verneemt wordt H. M. de Koningin tegen de helft der volgende maand van hare buitenlandsche reis in de residentie terug verwacht.

— Gedurende het zittingjaar 1854—55 zijn bij de Staten-Generaal onafgedaan gebleven de volgende wets-ontwerpen of voorstellen van leden, waarvan men de weder-aanbieding, althans van de meeste, in het aanstaande zittingjaar 1855—56 te gemoet ziet. De ontwerpen zijn: 1°. op het lager en middelbaar onderwijs; 2°. houdende bepalingen op het stuk der loodsdienst voor zeeschepen; 3°. tot regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst; 4°. betreffende het verleenen van eene bijdrage voor het uitwateringskanaal van Grave naar den Amer; 5°. tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen; 6°. houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de koopvaardijschepen, en 7°. tot verhooging van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting voor 1854. — De beide voorstellen zijn: 1°. van den heer Wintgens tot instelling van plaatselijke raden van gezondheid, en 2°. van den heer Rochussen tot het instellen eener enquête omtrent het misbruik van sterken drank.

LEEUWARDEN, 17 September.

Gedurende de laatste drie dagen der vorige week zijn de gemeenten Dokkum, Oostdongeradeel en Schiermonnikoog door den heer Commissaris des Konings in deze provincie, vergezeld van den heer Griffier der Staten, bezocht geworden.

— Gisteren avond is alhier gearriveerd Zijne Exc. de luitenant-generaal A. J. Verhorst, Inspecteur van het wapen der infanterie, ten einde de hier garnizoen houdende bataillons van het 7de regement infanterie in oogenschouw te nemen.

— Heden is alhier uit Utrecht aangekomen een detachement van het dépôt van het 7e reg. inf., sterk 25 man onder bevel van den 1sten luitenant Prins, om bij de alhier in garnizoen zijnde bataillons van dat regement te worden ingedeeld.

— Vrijdag jl. is te Leyden tot doctor in de regten bevorderd de heer B. C. E. Proes, van Leeuwarden, na verdediging van theses juridicæ inaugurales.

— Z. M. heeft goedgevonden tot schoolopziener in het achtste schooldistrict van deze Provincie bij continuatie te benoemen den heer mr. H. U. Huguenin.

Z. M., overwegende dat de bijzondere maatregelen, in naburige Staten genomen, ten einde aldaar den invoer van granen en andere levensmiddelen te begunstigen, tot dusverre niet algemeen zijn opgeheven, heeft goedgevonden te bepalen, dat de regten op den invoer van de navolgende goederen, aan te vangen met den 1 Oct. e. k., zullen worden verminderd en blijven van kracht tot den 31 Dec. e. k., of tot daarin bij de wet op eene andere wijze zal worden voorzien, tot op het bedrag bij ieder derzelve uitgedrukt: Aardappelen 5 cent de 10 mud; gierst 1 ct. de 100 pond; rijst 3 ct. de 100 pd.; rijst in doppen of paddy 2 ct. de 100 pd.; granen: tarwe en gepelde spelt, rogge, maïs of Turksche tarwe, gerst en mout, boekweit, haver en ongepelde spelt, boonen, wikken, erwten en linzen, gort, grutten en gepelde gerst allen 10 ct. het last, en brood, beschuit en meel van alle graansoorten, alsmede semoule ƒ 4.10 de 100 pd.

— Ingevolge magtiging des Konings heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken onlangs ter kennis van heeren Curatoren der verschillende hoogescholen gebragt, dat uit de bij art. 66 van het Koninklijk besluit van 2 Augustus 1815 aan hen gegeven bevoegdheid om de taal aan te wijzen, waarvan de hoogleeraren zich bij hunne lessen bedienen, tevens voortvloeit, dat zij ook bevoegd zijn magtiging te verleenen, zoo dit van hen mogt worden verlangd, om het in art. 107 vermelde proefschrift, zoo mede de theses of losse stellingen, met wier verdediging de doctorandi in de regten krachtens art. 3 van het Koninklijk besluit van 30 Junij 1840, no. 61, ingeval van private promotie, kunnen volstaan, voor zoo verre het onderwerpen geldt, welke in de Nederlandsche taal zijn onderwezen, ook in die taal te schrijven en te verdedigen.

— De Minister van Finantien heeft bepaald, dat het zout, onder genot van vrijdom van accijns wordende ingeslagen en bestemd om aan het veevoeder te worden toegevoegd, voortaan zal worden vermengd, naar keuze van den veehouder, of met vijf pond glauberzout, drie pond schoorsteenroet en éóne kan lijnolie onder elke honderd ponden zout, in dier voege, dat het roet eerst onder de lijnolie worde gemengd, en dat deze specie vervolgens met het glauberzout onder de fijngemaakte zouten worde geroerd; of met twintig pond fijn gemalen lijnkoeken, drie pond glauberzout en éóne kan lijnolie onder elke honderd ponden fijn gemaakt zout; voorts, dat het glauberzout en de lijnolie steeds, en het roet, zooveel noodig, door den ontvanger ten koste van den belanghebbende zullen worden geleverd.

— De opbrengst der middelen (hoofdsom en opcenten) over de acht eerste maanden van 1855 hebben opgebragt ƒ 38,541,040.99 tegen ƒ 36,894,391.44 in hetzelfde tijdvak van het vorige jaar.

— Naar men verneemt is de persoon K., geattacheerde aan de Nederlandsche Handelmaatschappij, die zich voor eenigen tijd met eene aanzienlijke geldswaarde aan blanco wissels uit de voeten had gemaakt, te New-York gearresteerd.

— Bij de weduwe B. Schaafsma te Dokkum, is dezer dagen weder een Friesch werkje in het licht verschenen, waarop wij meenen de aandacht van de beoefenaars en beminnaars van de Friesche letterkunde te mogen vestigen. Het is getiteld: „de Wilde Lantearne", en werd, als wij de verdere verklaring van het opschrift wel hebben begrepen, door den schrijver, den heer H. G. v. d. Veen, in eene vergadering der afdeeling Dantumadeel van de maatschappij „Tot Nut van 'Algemeen" als bijdrage voorgedragen. Wekt de titel, welligt eene figuur uit de Friesche godenleer? al dadelijk de nieuwsgierigheid, de inleiding bevestigt het, dat men iets curieus te verwachten heeft, en die verwachting, wij gelooven het gerust te kunnen zeggen, wordt bij verdere lezing niet beschaamd. Gaarne zouden wij dit door een meer uitvoerig verslag met proeven staven, ware het niet, dat wij vreesden alsdan ligt te veel van het genoegen der lezing, dat men zich voor den geringen prijs van ƒ 0.25 kan verschaffen, te zullen benemen. Wij bepalen ons daarom alleen bij de vermelding, dat de schrijver op eigendommelijke wijze door tal van voorbeelden aantoont, hoe nog in de tegenwoordige eeuw, bij uitnemendheid de eeuw der verlichting genoemd, het bijgeloof onder het volk leeft en werkt: 1°. in sommige met bovenmenschelijke wetenschap bedeeld geachte personen; 2°. in voorteekens van geluk of ongeluk, en 3°. in menigte van zoogenaamde toovermiddelen, terwijl hij, bij wijze van toepassing, in dichtmaat de verdiensten huldigt van het krachtigste, door geleerd en ongeleerd, beschaafd en onbeschaafd evenzeer geachte en begeerde aller toovermiddelen, het *geld.* Het oordeel over de waarde dezer bijdrage voor de kennis en het behoud der Friesche nationaliteit aan des bevoegden overlatende, willen wij toch den wensch niet onderdrukken, dat de toenemende verlichting, het bijgeloof zoo als het in deze weinige bladen wordt voorgesteld alsnog tot het heden te behooren, allengskens op het gebied der geschiedenis moge overbrengen en vooral de Friesche schrijvers zich opgewekt mogen gevoelen, daaraan, door het verspreiden van nuttige kennis onder hunne landgenooten, hunne talenten meer en meer dienstbaar te maken.

De PROVINCIALE COMMISSIE van ONDERWIJS in FRIESLAND, gedenkt hare aanstaande **Herfst Vergadering** te houden op Dingsdag, den 16 October e. k. en volgende dagen, te Leeuwarden in het Koffijhuis van *G. de Koe.*

Degenen, die verlangen alsdan geëxamineerd te worden, behooren zich daartoe, ten minsten *veertien* dagen vooraf, aan te geven bij de Schoolopzieners der districten, waarin zij wonen, met overlegging der vereischte stukken. De Examens voor de Onderwijzers-Rangen zijn bepaald op Woensdag, den 17den, en die in vreemde Talen en de Wiskunde op Donderdag, den 18 October, telkens te beginnen des morgens ten 8 ure.

De Commissie voornoemd,
J. H. BEHRNS, *Secretaris.*

*** Getrouwd:
Balk, JAN POPPES, met
13 September 1855. ALIJDA JOHANNA NIBBELINK,
Weduwe van D. W. ROOKMAAKER.

*** Getrouwd:
Leeuwarden, J. A. WILLINGE BRANTSMA, en
12 September 1855. S. D. G. MARTIN.

*** Getrouwd:
Sneek, H. JOUSTRA, en
12 September 1855. T. GAASTRA.

*** Bevallen van een' ZOON G. J. DE VRIES, geliefde Echtgenoot van
Beetsterzwaag, den 8 September 1855. J. T. DE HAAN Fz.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe C. T. Æ. Baronnesse SIXMA VAN HEEMSTRA — VAN EIJSINGA.
Leeuwarden, 12 September 1855.

*** Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen ZOON A. BOLÉS VAN BRAAMBEEK, Wed. H. DE VRIES.
Leeuwarden, 13 September 1855.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER Vrouwe W. A. C. ANDREÆ, geliefde Echtgenoote van
Beetsterzwaag, den 14 September 1855. Mr. J. D. QUINTUS.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER C. REINDERS, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, P. K. BROUWER. Pz.
den 14 September 1855. *Apotheker.*

*** Bevallen van een MEISJE E. G. VELTMAN, Echtgenoote van
Sneek, den 16 September 1855. J. A. VISSER.

*** Bevallen van eene DOCHTER ANTJE JOHs. BORGER, Echtgenoote van
Joure, 17 September 1855. P. TACONIS.
Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoote TRIJNTJE ROMMERTS TACOMA, is mij door den dood ontrukt. Na eene ongesteldheid van slechts tien dagen, ontsliep zij heden morgen zacht en kalm, in den ouderdom van 30 jaar en 7 maanden, waarvan ik nog geene 8½ jaar met haar door eene gelukkigen echt vereenigd was, mij nalatende 5 Kinderen, die allen nog te jong zijn, om hun verlies te beseffen. God, die niet antwoordt van Zijne daden, schenke mij kracht, om Zijne slaande hand te eerbiedigen, en ook daarin Zijne Vaderliefde te erkennen.
Wolsum, den 9 September 1855. W. J. JORRITSMA.
Eenige kennisgeving.

HEERENVEEN, den 12 September 1855. Heden avond ontsliep, tot mijne innige droefheid, mijne hartelijk beminde oudste Dochter ANTJE, in den jeugdigen leeftijd van 16 jaren en 5 maanden. Langdurig en smartelijk was haar lijden, doch zij leed geduldig en ging getroost de eeuwigheid in.
Eenige kennisgeving. B. SIEVERS.

*** Heden overleed in den vroegen morgen mijne beminde Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Moeder, HIEKE A. v. D. MEER, in den ouderdom van ruim 40 jaren, na eene echtvereeniging van 14 jaren en 3 maanden, mij nalatende 7 nog jonge Kinderen, die hun zwaar verlies niet kunnen beseffen.
Tonnenburg, bij Leeuwarden, A. T. BERGSTRA.
den 13 September 1855.

*** Heden overleed na eene langdurige sukkeling, tot onze innige droefheid, onze hartelijk geliefde Zuster MARTINA WILHELMINA SUSTRING, in den ouderdom van ruim 49 jaren.
Sneek, A. M. SUSTRING.
den 13 September 1855. S. IJ. SCHOTANIS.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed mijn geliefde Echtgenoot en mijner Kinderen zorgdragende Vader SIEBREN GORES VAN SMEDEN, in den ouderdom van 56 jaren en 10 maanden, na eene echtvereeniging van 29 jaren, in leven Mr. Hoef- en Grofsmid alhier. Hij stierf in 't geloof in Christus zijnen Zaligmaker.
Harlingen, TEERTSCHE VISSER.
den 15 September 1855. Wed. van S. G. VAN SMEDEN.
Mede namens mijne Kinders en Gehuwdkinders.
De Affairen blijft op denzelfden voet continueren.
Eenige kennisgeving aan Vrienden, Bekenden en Begunstigers.

*** Heden trof mij een gevoelige slag door het afsterven van mijn geliefde Man **GERRIJT VAN DER SCHAAF**, in den ouderdom van zijn 39ste jaar, mij nalatende drie Kinders, te jong om hun verlies te beseffen.

Franeker, den 15 September 1855.

WIJTSKE JOHANNUS DE FABER,
Wed. G. v. d. SCHAAF.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 11 tot en met den 17 September 1855 aangegeven: 20 Geboren, 7 Overleden, Gehuwd 4 paren.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de 1ste helft van de maand September 1855, ter Markt der Stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe	Witte	f 15.12½	de mudde.	Boter		f 1.11½	het pond.	
	Roode	„ 0.00	„ „	Vleesch	Koe	„ 0.52	„ „	
Rogge		„ 10.87½	„ „		Kalfs	„ 0.00	„ „	
Gerst	Vroege	„ 6.70	„ „		Schapen	„ 0.36	„ „	
	Late	„ 0.00	„ „	Varkensvleesch	Versch.	„ 0.58	„ „	
Boekweit		„ 9.90	„ „		Gerookt	„ 0.86	„ „	
Haver		„ 4.65	„ „	Aardappelen	Vroege	„ 0.00	de Mudde.	
Witte Boonen		„ 0.00	„ „		Late	„ 0.00	„ „	
Erwten	Witte	„ 0.00	„ „	Zaad	Kool	„ 16.25	„ „	
	Groene	„ 10.75	„ „		Raap	„ 0.00	„ „	
	Graauwe	„ 0.00	„ „		Lijn	„ 14.00	„ „	

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 September 1855.

De Burgemeester,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.

Opgave der prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 14 September 1855, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJZEN:
BOTER f 45.
KAAS f 33 à f 38.

AANVOER:
1360 ¼ 235 ⅛ 79 1/16 vaten.
8842 Ned. ponden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 15 September 1855.

Nederland.

Werk. Schuld.	2½ pCt.	63¾	
Dito dito	3 „	76	
„ „	4 „	93¾ 93⅞	
Amort.-Synd.	3½ „		
Handel-Maats.	4½ „	124	

Rusland.

Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	102 102¼ 102	
Dito dito 1828/1829	5 „	101¾	
Dito	4½ „		
Dito bij dito	4 „		
Dito bij St. & Co.	4 „	75¾ 76	

Portugal.

Te Londen	3 pCt.	40⅛
„	Uitg.	

Spanje.

Obligatiën	1¼ pCt.	19¾ 19⅞ 19 13/16
„	3 „	
„ Binnenl. à 6/m.	3 „	32 1/16 32 3/16 32 1/16
Coupons Bewijzen		
Amortisable Schuld		4 13/16

Oostenrijk.

Metalliek	5 pCt.	64 64¼
„	2½ „	32¾ 32⅞
„ Amst.	5 „	75 75⅛ 75

Polen.

Certificaten	4 pCt.	
Aand. met Loting fl. 500		f 143¾ 144

Zondag 16 *September.*

Spaansche 1¼ pCt. 19½. Dito binnenl. 3 pCts. 32¼, 3/16, ⅛, 3/16, ¼. Amortis. 4¾, 13/16. Metalliek 5 pCts. 63¾, ⅛, ¼, ⅜, 1/16. Dito Nation. 68, 1/16. Ecuador 3⅜, 1/16. Dito Coup. 37 Cts.

De lager afkomende koers van Parijs van gisteren avond, heeft aanleiding gegeven tot de ongunstige stemming, welke heden plaats vond. In Oostenrijksche en Spaansche Binnenl. 3 pCts. was de omzet vrij levendig.

PAARDENMARKT.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE STAD SNEEK, maken hiermede bekend, dat de NAJAARS-PAARDENMARKT, binnen deze Gemeente, dit jaar invalt op **Donderdag** den 20 September e. k.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
WOUDA.
De Secretaris, HAGA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BOLSWARD, maken door deze aan de belanghebbenden bekend, dat de **rijdweg** naar *Tjerkwerd*, voor zoo verre betreft het gedeelte aanvangende bij de Marnezijl en loopende tot aan de grensscheiding van Wonseradeel, wegens de bevloering en begrinding derzelve van af Maandag den 24 September 1855 tot nadere bekendmaking, voor de **passage** met **Rijtuigen** en **Vee** is **GESLOTEN.**

Bolsward, den 14 September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. HAITSMA MULIER.
De Secretaris, S. W. FENNEMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DONIAWERSTAL, convoceren bij deze ten verzoeke van Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van Oosterhaule c. a., de Hervormde Floreenpligtigen van die Gemeente, om te compareren op Woensdag den 26 September 1855, 's voormiddags 11 ure in de Kerk te Oosterhaule.

Ten einde: 1. De Kerkvoogdij-Rekening over 1854 op te nemen en na welbevinding te arresteren; 2. den staat van begrooting in Ontvang en Uitgaaf voor de dienst van 1856 vast te stellen; 3. een Kerkvoogd te benoemen voor den op 1 Januarij 1856 aftredenden; — voorts te delibereren en te besluiten: *a.* op een voorstel van Kerkvoogden tot noodzakelijke vernieuwing van het Pastorie-schuurtje, volgens bestek en begrooting van kosten aan Floreenpligtigen voor te leggen, en *b.* omtrent de approbatie eener door Kerkvoogden met T. Tieleman en Janke Jeepsz voorloopig gemaakte schikking tot beëindiging van een bestaand verschil over eenig Land in Scharren onder Oldeouwer.

Langweer, den 11 September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN DE WOESTIJNE VOERMAN.
W. HOOGLAND, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BARRADEEL, convoceren, ten verzoeke van de betrokken Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van:

Firdgum, op Saturdag den 29 dezer, 's namiddags ten vier ure, in de Herberg op Dijkshoek aldaar;

Oosterbierum, op Maandag den 1 October e. k., des voordemiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar;

Minnertsga, op Woensdag den 3 daaraanvolgende, 's voordemiddags ten elf ure, in de Kerk der Hervormden aldaar.

Die van *Firdgum*, ten einde op te nemen en te sluiten de Rekening der Kerkvoogdij over 1853, en vast te stellen de Kerkelijke Begrooting voor 1855; — en allen om op te nemen en te sluiten de Kerke-rekeningen over 1854, — vast te stellen de Kerkelijke Begrootingen voor 1856, — te benoemen een Kerkvoogd voor den aftredende op 1 Januarij 1856, — kennis te nemen van een verbaal van het Provinciaal Collegie van Toezigt, nopens de verhuring van vastigheden der Kerken, — en eindelijk te besluiten op zoodanige voorstellen als wijders zouden mogen worden gedaan; als speciaal: die van *Oosterbierum*, tot het verstrekken van eene toelage uit de Kerkebeurs, aan de algemeene Armvoogdij-administratie; en die van *Minnertsga*, tot het toestaan van eene tijdelijke toelage of gratificatie uit de Kerkebeurs aan den Ondermeester in de School aldaar, en [illegible] magtiging der Kerkvoogden, om ten uitvoer te leggen een besluit van Hervormde Floreenpligtigen van dat dorp, in 1828 genomen, betrekkelijk het dempen van een gedeelte der Kerkhofsgracht, om aangewend te worden tot een tuin voor den Onderwijzer.

Sexbierum, den 15 September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
E. MANGER CATS, *Burgem.*
E. J. ALTA, *Secr.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTDONGERADEEL, roepen hiermede op de mede-onderhoudpligtigen van de helft van de rivier *de Paesens*, zijnde voor deze Gemeente, de eigenaren der vastigheden, gelegen onder de dorpen: *Betterwird*, *Hiaure*, *Hantum*, *Hantumeruitburen*, *Hantumhuizen*, *Ternaard*, *Wierum* en *Nes*, om op Donderdag den 27 September e. k., des namiddags ten 4 ure te verschijnen, in de Herberg bij M. G. Broekens te Ternaard, ten einde GECOMMITTEERDEN te benoemen voor de Slatting van de rivier de Paesens, in den loop van 1856.

Ternaard, den 15 September 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
BERNH. HOPPERUS BUMA.
De Secretaris der Gemeente,
J. KLAASESZ.

VLAS.

In het **Armhuis** te *Huizum* wordt gevraagd 1500 à 1600 schoven **VLAS.** Diegenen welke gading aan de levering hiervan maken, worden verzocht hunne Monsters uit 4 à 5 schoven bestaande met opgave van prijs, *franco* aldaar in te zenden vóór of uiterlijk op Zaturdag den 22 September 1855.

De partijen liefst niet minder dan 400.

VERKOOPING VAN BLOEMBOLLEN.

De Notaris J. C. KUTSCH, te Leeuwarden, zal ten verzoeke van S. TULP aldaar, op Maandag den 24 September 1855, ten 10 ure voor den middag ten zijne verkoopplaats, op de Turfmarkt verkoopen: Eene fraaije partij beste BLOEMBOLLEN, als: dubbelde en enk. Hyacinthen op naam en in rommel, dubb. en enk. Duc van Tol, Trosnarcissen, groote geele, goudlakensche, witte, bonte en blaauwe Crocussen, Keizerskronen, Campernellen, dubb. en enk. Tulpen voor den Tuin, onderscheidene vroege Tulpen op naam extra voor potjes etc. etc.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, op Woensdag den 19 September 1855, des voordemiddags ten 11 uren, ten huize van Romke Sjoerds de Jong op de Noed onder Doniaga, bij boelgoed, op een crediet tot den 1 Januarij 1856, tegen voldoende borgstelling, presenteren te verkoopen:

15 melke- en kalve KOEIJEN, 2 PAARDEN en ongeveer vijftien duizend halve Nederlandsche ponden HOOI in de Schuur.

De Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Harlingen, zal aldaar, bij Theunes Beidschat in de Makkumer Wagen, den 19 September 1855, des avonds ten 7 ure, provisioneel en op Woensdag den 26 dier maand, des avonds ten 6 ure, finaal verkoopen:

Eene tot uitoefening van affaire bijzonder geschikte HUIZINGE en ERF, staande aan de Zuiderhaven te Harlingen, wijk E, no. 81, Kadaster sectie A, no. 1193, in huur bij Ruurd Jager voor f 108 's jaars en den 12 Mei 1856 vrij te aanvaarden.

VERKOOPING VAN EENE ZATHE EN LANDEN

OP SIJTEBUREN ONDER GROUW.

De Notaris P. BOLTJES, te Grouw, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. J. C. C. VAN SCHELTINGA BERGSMA, Advocaat te Idaard, op Maandag den 24 September 1855, des namiddags ten 2 ure, ten huize van Jan van Stralen, Kastelein te Grouw, onder uitloving van verhooggeld, finaal verkoopen:

Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN** onder Grouw, *Sijtema* genaamd, bij de Wed. S. T. Spiekstra in gebruik, groot volgens kadastrale meting 53 bunder 64 roede 50 el; waarop provisioneel is geboden: perc. 1 f 1200, 2de f 1687.50, 3de f 1190.25, 4de f 1540.50, 5de f 2365, 6de f 1576.66⅔, 7de f 1200, 8ste f 1017.50, 9de f 636.66⅔, 10de f 255, 11de f 2175, 12de f 1480.25, 13de f 2030, 14de f 866.66⅔, 15de f 980, 16de f 955.93¾, 17de f 913, 18de f 922.50, 19de f 630, 20ste f 180, 21ste f 2530, 22ste f 513.33⅓, 23ste f 1083.33⅓, 24ste f 2736, 25ste f 2250, 26ste f 206 en alzoo in het geheel eene som van f 33,161.10 5/12.

De Notaris WAUBERT DE PUISEAU, in de Lemmer, zal, ten verzoeke van den Heer R. H. BRANDENBURG, Griffier van het Kantongeregt aldaar, als gemagtigde zijner principalen, op Vrijdag den 5 October 1855, ten huize van den Kastelein M. H. Meiboom te Oosterzee, in het openbaar veilen, en op Vrijdag den 19 dierzelfde maand, telkens des namiddags te 4 uur, ten huize van den Kastelein M. H. Koopmans te Echten, finaal verkoopen:

1. ¾ AANDEELEN in de Oostelijke helft van eene BOERENHUIZINGE met HORNLEGER, SCHUUR, HIEMINGE c. a., staande en gelegen ten Noorden van den Rijdweg onder Oosterzee, het Huis gemerkt no. 97, Kadaster sectie A, no. 833*a*, ter grootte van 18 roede 40 el.
2. ¾ AANDEELEN in eenen AKKER uitmuntend WEIDLAND, gelegen ten Noorden van den Rijdweg aldaar, sectie A, nos. 888—891, groot 1 bunder 70 roede.
3. Een AKKER uitmuntend WEIDLAND, mede aldaar gelegen, sectie A, nos. 838—841, groot 2 bunder 56 roede 70 el.
4. Eene vóór- en achtergrie uitmuntend WEIDLAND, mede aldaar gelegen, sectie A, nos. 842 en 843, groot 2 bunder 87 roede 40 el.
5. Een stuk best HOOILAND, gelegen in het Oosterzeesche Veld, sectie C, no. 960, groot 2 bunder 70 roede 80 el.

Alles op St. Petri en den 12 Mei 1856 vrij te aanvaarden.

Breeder bij Verkoopboekjes omschreven, die bij voornoemden Notaris verkrijgbaar zullen zijn, alwaar ook de Veilconditien acht dagen vóór de veiling zullen ter visie leggen.

VERKOOP VAN 3 à 4 LADINGEN BEKANT ZWOLSCH EIKEN HOUT.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 19 September 1855, des voordemiddags 10 uur, bij de Kazerne aldaar, verkoopen: 3 à 4 ladingen bekant Zwolsch EIKEN HOUT, bestaande hoofdzakelijk in: Kromhout, eenig Zaaghout, Damleggers, Hek- en Stekpalen.

BESTE AFBRAAK.

L. HARMENZON, Deurwaarder te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van den Zaakwaarnemer A. G. ORIE, op Donderdag den 20 September 1855, des voormiddags 10 uur, in het Ruiterskwartier aldaar, verkoopen: Eene groote partij AFBRAAK, bestaande hoofdzakelijk in: greenen Balken, Planken, Juffers, Pannen, Steen, Stellen Kozijns met Ramen, Kozijnen met Deuren, een ijzeren Hek met 4 hardsteenen Palen, lang p.m. 9 el; zoomede een **ACHTKANTEN KOEPEL, ZOO GOED ALS NIEUW,** met **HARDSTEENEN BORDES** en **IJZEREN HEKKEN,** dewelke inmiddels **uit de hand is te koop.**

BOELGOED VAN SMIDSGEREEDSCHAPPEN ENZ.

De Deurwaarder C. J. v. d. MEULEN, te Sneek, gedenkt, aldaar op Saturdag den 22 September e. k., 's morgens te 9 ure, ten verzoeke van den Heer Mr. P. FEENSTRA KUIPER, Procureur te Sneek, als Curator in het faillissement van A. Parmentier Az., Smid en Fabrijkant in Stoomwerktuigen te Sneek, publiek tegen gereede betaling te verkoopen: Eene aanzienlijke partij uitmuntende SMIDS-WERKTUIGEN, door den Failliet bij de uitoefening zijner affaire gebruikt, als: Vijlen, Hamers, Schroeven, Boren, Beitels, Blaasbalgen, Windmolen, Boormachine, groote Draaibank met toebehooren, groot Aanbeeld en verdere IJzeren en Stalen voorwerpen.

Voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, als: Stoelen, Tafels, Spiegels, IJzer-, Blik-, Koper-, Glas- en Aardewerk en hetgeen meer zal worden aangeboden.

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van p. m. 344 vierkante ellen KLINKERT BESTRATING te Hallum, waarvan het Bestek en de Voorwaarden voor de gegadigden ter inzage liggen in de Herberg aan de Hooge Buren te Hallum. Nadere inlichtingen van dit werk zijn te bekomen bij J. G. ROLSMA en S. F. DE WILDE aldaar, bij wien de briefjes uiterlijk op den 24 September *franco* moeten worden ingezonden.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES TE HUUR, VOOR DEN TIJD VAN ZEVEN JAREN, in te gaan den 5 Maart en 12 Mei 1856; TWEE ZATHEN en LANDERIJEN, eigen aan de Kerk van Surhuizum:

No. 1. Groot aan Bouw-, Wei- en Hooiland, ongeveer 42 bunder, te Surhuizum, thans in huur en gebruik bij Meint R. Poelstra.

No. 2. Groot aan Bouw-, Wei- en Hooiland, ongeveer 37 bunder, te Ophuis, onder Surhuizum, thans in huur en gebruik bij Kornelis D. Hazenberg.

De Conditien liggen ter lezing in de Herbergen, bij van der Lei en Klazenga te Surhuizum, en de briefjes moeten *franco* ingeleverd worden bij den H. J. OOSTERHOFF, Administr. Kerkvoogd, vóór of op den 28 September e. k.

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene vruchtbare GREIDPLAATS, gelegen aan den Slagdijk onder Wommels, groot volgens het Kadaster 26 bunder 58 roede 70 el, in huur en gebruik bij Jochum Hendriks Oostra c. u. Condities te vernemen bij de Weduwe R. POST, Kasteleinsche bij Leeuwarden.

Attentie!

LEERLOOIJERIJ EN LEERHANDEL.

Door *bijzondere* omstandigheden biedt zich in eene der Noordelijke Provincien des Rijks eene **overschoone** gelegenheid aan ter overname eener ter nering zeer welgelegene **LEERLOOIJERIJ**, die reeds sedert ongeveer anderhalve eeuw gevestigd geweest en thans zeer wel beklant is. Dezelve bevat 20 Looikuipen, die allen onder Dak zijn; terwijl er eene uitgebreide LEERHANDEL aan verbonden is. Eene soliede, hecht betimmerde en ter woning zeer aangenaam gelegene Behuizinge is er onder begrepen.

Men gelieve zich *franco* onder de letters L. L. B. te adresseren aan den Heer C. L. BRINKMAN, Boekhandelaar te Amsterdam.

Uit de hand te koop:

Een TJALKJE, lang 14 el 208 st. (48 voet), wijd 3 el 256 st. (11 voet), groot 21 ton, met Mast en Giek, liggende te Woudsend. Te bevragen bij W. S. DE VRIES aldaar.

De gezamenlijke Zeepziederss in de provincien *Groningen* en *Friesland* berigten, dat de Prijs der ZEEP, van af heden *f* 2 per Ton is **verhoogd**.
17 September 1855.

TEEKEN- en SCHILDERKUNST.

Ondergeteekende geeft door dezen kennis, dat hij zijn grondig **onderwijs** en PORTRETTEREN, van af *heden* zal voortzetten te *Oosterzee* en environs.
Oosterzee, den 18 September 1855. W. CUPAERUS.

BLOEMBOLLEN.

V. SCHERTZER & Zn., Bloemisten en Zaadkoopers te Haarlem, berigten bij deze dat de **Prijscourant** van **BLOEMBOLLEN etc.**, op nieuw aan hunnen Agent voor de provincie *Friesland*, C. M. KOOPAL op de Nieuweburen te Leeuwarden verzonden is, en op *franco* aanvrage verkrijgbaar gesteld, zoolang de voorraad strekt.

Bij J. VAN DER BAAN, Mr. Vleeschhouwer op de Tuinen te Leeuwarden zijn te bekomen: Beste **RUNDER-HAZEN**, tegen 70 Cents het Ned. Pond.

VARKENS-ZIEKTE.

Een voorbehoed- en geneesmiddel daartoe, wordt dringend aanbevolen, door den Apotheker J. C. H. v. HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden, kostende in beide gevallen slechts 75 cents. — Dat hetzelve voldoet blijkt, onder anderen, uit onderstaand getuigenis van *IJpe Cornelis Zetstra* te Warga, die verklaard heeft, dat zijn Varkens in 1854 *zeer ziek geweest zijn*, doch *allen* genezen zijn geworden door zijn krachtig en niet onsmakelijk poeder. — Voorts debiteert hij met succes, een uitmuntend middel voor

Weeg- of Wandgedierte en Vlooijen,

geheel onschadelijk voor den mensch en voor de meubels, en gemakkelijk in 't gebruik. — Het eerste kost *f* 1, en voor de Vlooijen 25 Cents. — Ook berigt hij bij dezen, dat zijne welbekende

edele STAALWIJN

van Dr. Francourt, à *f* 3 de halve fl. weder voorhanden is, die gebruikt wordt als een onschatbaar middel in algemeene zwakte, en de daaruit voortkomende gebreken, als: *hartklopping, zenuw-toevallen, bloedspuwen, waterzucht, de verwoestende bleekzucht*, voor *wormen, maden* enz. enz. — Alsmede

Dr. BROUILLARD'S WONDERSNUIF,

voor 60 Cents het verzegelde doosje met berigt. — Deze Snuif is voor allerlei zwakke gezigten, zonder onderscheid, van veelzijdig en hoogstbelangrijk nut. Zij bezorgt het oog eene aangename zachtheid en sterkte, die men te vergeefs in vele andere Snuiven zal zoeken. Terwijl zij de bestaande hoofdpijnen, vooral van zenuwachtigen aard, doet bedaren, zoo niet radikaal geneest, en eene allezins weldadige ontlasting aan het hoofd bezorgt.

Een Apotheker in eene Zuid-Hollandsche stad had het ongeluk successivelijk twee zijner kinderen aan verzwakking in de ingewanden en buikloop te verliezen en het derde, toen het ook op denzelfden ouderdom gekomen was, aan dezelfde ziekte te zien lijden. De kunst werd ook deze keer te vergeefs ingeroepen, de gevaarlijke verschijnselen waren dezelfde als bij de vorige gevallen. „Het waren zulke lieve, aanvallige kinderen", zegt onze berigtgever, en de vader die regt bedroefd was, ziende dat de kunst niet helpen kon, ging de befaamde **REVALENTA** proberen, die hij, als streng orthodoxe kunstbroeder, tot dusverre beroepshalve sterk afgekeurd had, en ziet — ook voor hem had zij hulp even als voor de leeken; hij is nu bekeerd, maar durft toch geen attest te geven, hoewel zijn gemoed er voor gestemd is; mijn adres echter kunt gij aan iedereen die hieromtrent nadere bevestiging verlangt opgeven. E. v. B.

DU BARRY'S uitmuntende **REVALENTA** geneest zonder medicijnen en zonder kosten, alle ingewandskwalen, slechte spijsvertering, maagziekten, diarrhaea, constipatien, hoest, aamborstigheid, long-, keel- en kliertering, slapeloosheid, misselijkheid na den maaltijd en gedurende de zwangerschap, zenuw-zwakte, krampen, vele andere ziekten, herstelt de spijsvertering en geeft veerkracht aan de meest verzwakte gestellen, terwijl zij het beste voedsel voor zwakke kinderen en zuigelingen is.

Zij kost 87½ Ct. 2, 3½, 8 en 16 Gulden de bus. Hoe grooter de bus hoe voordeeliger voor den Consument. De dubbel geconcentreerde kost 4, 7, 16 en 24 gl.

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Hindelopen, David de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. J. v. Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen & Co.; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere steden.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY. *Buitengewone genezing van een* **ziek been.** De heer A... Z...., te Harlingen, had eene verzwering aan een zijner beenen, waaraan alle aangewende middelen ter genezing, schipbreuk hadden geleden, en hetwelk wel verre van te verbeteren, elken dag verslimmerde. Eindelijk gebruikte hij de Zalf en Pillen van Holloway, waardoor al dadelijk eene verbetering in zijnen toestand kwam; het sterk gezwollen been begon te slinken, en was in weinig tijds genezen. Gemelde Heer bevindt zich thans volmaakt wel en heeft zijne bezigheden hervat. Deze uitmuntende Zalf geneest wonden en zweren al waren dezelve twintig jaren oud.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.
Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen aan de bekende Dépôts.

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN naar HULL.

Het Nederl. ijzeren **SCHROEF-STOOMSCHIP Minister Thorbecke**, Kapt. B. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op **Zaturdag** den 22 September e. k., 's morgens. — Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij de Agenten
Harlingen, 15 September 1855. I. & S. WIARDA.

VOOR PASSAGIERS EN GOEDEREN **wekelijksche STOOMBOOT- en SCHEEPSGELEGENHEID** van hier naar NOORD- en ZUID-AMERIKA.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Ondergeteekende.
Rotterdam, JAN JACOB DEUTZ,
den 23 Maart 1855. *Boompjes, wijk* 1, *no.* 62.

PS. Attesten van tevredenheid, onderteekend door een honderdtal Landverhuizers, ten mijnen Kantore, van Warfhuizen, provincie Groningen, vertrokken, liggen bij mij ter inzage, waarvan op verlangen gratis afschrift toegezonden wordt.

BEKENDMAKING.

De Ondernemers der STOOMBOOTDIENST tusschen **DOKKUM** en **LEEUWARDEN** v. v. berigten bij deze, dat van af den 20 September a. s. de **geregelde Winterdienst** een aanvang zal nemen.

De uren van afvaart zullen dan zijn:
Van DOKKUM, . . des voormiddags 7 uur.
Van LEEUWARDEN, des voormiddags 9½ uur.
Van DOKKUM, . . des namiddags 2 uur.
Van LEEUWARDEN, des namiddags 4 uur.

Namens voornoemde Maatschappij,
M. DIJKSTRA.

HARDDRAVERIJ MET PAARD EN CHAIS.

Met permissie van het Edel Achtbaar Bestuur gedenken de Logementhouder G. A. DE KOE en eenige Heeren Liefhebbers te Leeuwarden, op Vrijdag den 21 Sept. e. k., te laten Verharddraven en aan den winnaar vrij te vereeren:
Een paar zwaar met ZILVER gemonteerde HOOFDSTELLEN,
door Paarden die niet meer dan twee Prijzen hebben gewonnen.
PS. De Liefhebbers worden verzocht zich vroegtijdig aan te geven.
Ten half twee uur na den middag **OPEN TAFEL.**

HARDZEILPARTIJ TE KOEVOETERHUIS, bij S. S. BOETJE, op Vrijdag den 21 September 1855, om
Nader te bepalen PRIJZEN,
door Vaartuigen van 4 el 686 st., 5 el 254 st., 6 el 532 st. (16½, 18½ en 23 voet en 2 duimen) lengte.

HARDDRAVERIJ BIJ DE DRAGTSTER PIJP.

De Kastelein P. VAN DER VLUGT en eenige Liefhebbers gedenken, op Zaturdag den 22 September e. k. te laten Verharddraven:
Een extra zware ZILVEREN TABAKSPOT en KOMFOOR,
door Paarden die slechts één geadverteerden Prijs hebben gewonnen, uitgezonderd in driejarigen ouderdom.
Aangifte der Paarden bij bovengenoemden Kastelein, des morgens vóór 11 ure; Keuring ten 12 ure precies; aanvang der Draverij precies ten 2 ure.

GALOPPARTIJ TE JOURE.

Met permissie van het Gemeente-Bestuur van Haskerland, gedenken de Logementhouders Wed. A. CORNEL, H. VAN DER WAL en S. VAN DER ZEE, op Woensdag den 3 October 1855, te laten Vergalopperen:
Een fraai CHAISGEREID, met HOOFDSTEL, TOOM en LEIDSEL, met BERLIJNSCH ZILVER gemonteerd.
Aangave bij de Wed. A. CORNEL, voormiddags 11 uur. Keuring 's middags 12 uur. Aanvang des namiddags ten 2 ure.

BILLARDPARTIJ op Vrijdag den 28 September, ten huize van de Wed. A. CORNEL, om
Een nader te bepalen PRIJS en PREMIE.
OPEN TAFEL op Donderdag den 27 September, Maandag en Woensdag den 1 en 3 October.
Gedurende de Kermis **MUZIJK** en **ZANG.**

Ten KANTORE van den Notaris A. BINNERTS, te Heerenveen, wordt, tegen Salaris, *ten spoedigste*, gevraagd, iemand voldoende met het vak bekend en eene vlugge hand schrijvende. **Candidaten-Notaris** zullen, bij voorkeur, in aanmerking komen.

Een KAGCHELMAKER, goed kunnende werken, kan dadelijk werk bekomen bij J. M. WAGENAAR, Mr. Smid en Kagchelmaker te Sneek.

Bij G. T. N. SURINGAR, in den Rotterdamschen Erasmus op de Kelders te Leeuwarden, is uitgegeven en op aanvrage algemeen verkrijgbaar gesteld:
EEN TWEEDE VERMEERDE DRUK van een werkje getiteld:

JONGENS!
WAT ZAL ER GESPEELD WORDEN?

HANDBOEKJE voor knapen bij hunne onderlinge oefeningen en spelen. Met vele houtsnee plaatjes en figuren. *f* 1.25.
Bij denzelfden verscheen onlangs:

FRIEDRICH PERTHES,

IN ZIJN LEVEN EN BEDRIJF GESCHETST DOOR ZIJNEN ZOON **CLEMENS THEODOOR PERTHES**, *Hoogleeraar in de Regten te Bonn*, uit het Hoogduitsch vertaald door C. M. MENSING. Twee deelen *f* 5.50.

MUZIEKALE CORRESPONDENTIE, 's Hage Westeinde, B, 186.

NIEUWE GOEDKOOPE MUZIJK:

Bij inteek. à 2 Cents per pag. — Buiten inteek. à 4 en 5 Cents. per pag.
Deze Muzijk kost alzoo het vierde of de helft van den prijs die men voor de gewone plaatdruk-muzijk betaalt.
De Catalogus vermeldt reeds **2000** nummers uitgezochte werken van de meest bekende oude en hedendaagsche meesters; vooral voor het onderwijs op de Piano is eene volledige keuze voorhanden.
Alle maanden verschijnen 30 à 40 nieuwe nummers.
Het Dépôt te *Leeuwarden* is gevestigd bij den Piano-Fabrikant H. SCHULZE.

SNELPERS-DRUKKERIJ.

De Ondergeteekenden in hun vak steeds geheel op de hoogte van den tijd trachtende te blijven, hebben zich buiten vele der nieuwste **Letteren**, uit de best bekende Fabriek eene uitnemende en zuiver werkende **SNELPERS** aangeschaft, door welke zij in de gelegenheid gesteld zijn, alles met **buitengewonen spoed**, tegen **hoogst billijke prijzen**, vooral bij groote getallen, en keurig zuiver en net af te leveren.
Bij aanvang of voortduring bevelen zij zich dien ten gevolge aan tot het drukken van alle mogelijke soorten van Drukwerken: CIRCULAIRES, BRIEVEN, REKENINGEN, NOTA'S, QUITANTIEN, WISSELS, KAARTJES, BILLETTEN, STATEN, in zwarten, kleuren- of goud druk, in één woord, onverschillig van welken aard, zich verzekerd houdende, dat het ieders goedkeuring zal wegdragen.
Sneek, September 1855. VAN DRUTEN & BLEEKER.

In 2 deelen compleet, 840 pags. à *f* 5.80 geven bovengenoemden uit:

DE LEER DES EVANGELIES,

in hare eenheid en haren zamenhang, voor beschaafde en nadenkende Christenen beknopt ontwikkeld door **S. HOEKSTRA Bz.**, *Predikant te Rotterdam.*
De Uitgevers bevelen H. H. Predikanten, Studenten in de Godgeleerdheid en geheel het beschaafd Publiek de inzage van dat hoogstbelangrijk werk, dat in elken solieden Boekhandel voorhanden is, zeer aan.
Zij houden zich overtuigd dat niemand het na de lezing voor goed zal weg leggen.
Nog verscheen van denzelfden Schrijver:

HET EVANGELIE DER GENADE,

verkondigd in de gelijkenis van den VERLOREN ZOON. Een Deeltje *f* 1.30 en gebonden *f* 1.60. Een allerkeurigst werkje voor **iedereen.**

LEVENSVRAGEN

over den weg des heils in Christus. 12 Leerredenen . . . . *f* 2.

Bij A. L. SCHOLTENS, Boekhandelaar te Groningen, is uitgegeven en mede alom te bekomen:
DE GRONINGER GODGELEERDEN IN HUNNE EIGENAARDIGHEID.
Toespraak aan zijne vroegere en tegenwoordige leerlingen, na vervulde vijf-en-twintig-jarige Hoogleeraarsbediening van P. HOFSTEDE DE GROOT. *f* 2.50.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.